

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

22. rujna 2020.*

„Žalba – Državne potpore – Članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU-a – Članci 11. i 194. UFEU-a – Članak 1., članak 2. točka (c) i članak 106.a stavak 3. Ugovora o Euratomu – Potpora predviđena u korist jedinice C nuklearne elektrane Hinkley Point (Ujedinjena Kraljevina) – Odluka kojom se potpora proglašava spojivom s unutarnjim tržištem – Cilj od zajedničkog interesa – Okolišni ciljevi Europske unije – Načela zaštite okoliša, onečišćivač plaća, opreznosti i održivosti – Određivanje predmetne gospodarske djelatnosti – Nefunkcioniranje tržišta – Proporcionalnost potpore – Potpora za ulaganje ili operativna potpora – Određivanje elemenata potpore – Obavijest o jamstvima”

U predmetu C-594/18 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 21. rujna 2018.,

Republika Austrija, koju je u početku zastupao G. Hesse, a zatim F. Koppensteiner i M. Klamert, u svojstvu agenata, uz asistenciju H. Kristoferitscha, *Rechtsanwalt*,

žalitelj,

a druge stranke postupka su:

Europska komisija, koju zastupaju É. Gippini Fournier, T. Maxian Rusche, P. Němečková i K. Herrmann, u svojstvu agenata,

tuženik u prvostupanjskom postupku,

Češka Republika, koju zastupaju M. Smolek, J. Vlácil, T. Müller i I. Gavrilová, u svojstvu agenata,

Francuska Republika, koju su u početku zastupali D. Colas i P. Dodeller, a zatim P. Dodeller i T. Stehelin, u svojstvu agenata,

Veliko Vojvodstvo Luksemburg, koje je u početku zastupao D. Holderer, a zatim T. Uri, u svojstvu agenata, uz asistenciju P. Kinscha, *avocat*,

Mađarska, koju zastupa M. Z. Fehér, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Nagyja, *ügyvéd*,

Republika Poljska, koju zastupa B. Majczyna, u svojstvu agenta,

Slovačka Republika, koju zastupa B. Ricziová, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: njemački

Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, koju zastupaju Z. Lavery i S. Brandon, u svojstvu agenata, uz asistenciju A. Robertsona, QC, i T. Johnstona, *barrister*,

intervenijenti u prvostupanjskom postupku,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, R. Silva de Lapuerta, potpredsjednica, A. Arabadžiev, A. Prechal, M. Vilaras, M. Safjan, S. Rodin, L. S. Rossi i I. Jarukaitis (izvjestitelj), predsjednici vijeća, T. von Danwitz, C. Toader, D. Šváby, K. Jürimäe, C. Lycourgos i N. Piçarra, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Hogan,

tajnik: M. Krausenböck, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 28. siječnja 2020.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 7. svibnja 2020.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojom žalbom Republika Austrija traži ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 12. srpnja 2018., Austrija/Komisija (T-356/15, u daljnjem tekstu: pobijana presuda, EU:T:2018:439), kojom je Opći sud odbio njezinu tužbu za poništenje Odluke Komisije (EU) 2015/658 od 8. listopada 2014. o mjeri potpore SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N) koju Ujedinjena Kraljevina planira provesti za potporu jedinici C nuklearne elektrane Hinkley Point (SL 2015., L 109, str. 44., u daljnjem tekstu: sporna odluka), a u kojoj je Europska komisija utvrdila da je ta mjera potpore spojiva s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a te je odobrila njezinu provedbu.

Okolnosti spora

- 2 Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske prijavila je 22. listopada 2013. tri mjere potpore (u daljnjem tekstu: predmetne mjere) za potporu jedinici C nuklearne elektrane Hinkley Point (u daljnjem tekstu: Hinkley Point C). Korisnik predmetnih mjera je NNB Generation Company Limited (u daljnjem tekstu: NNBG), društvo kći društva EDF Energy plc (u daljnjem tekstu: EDF).
- 3 Prva je predmetna mjera ugovor za razliku sklopljen između društava NNBG i Low Carbon Contracts Ltd – subjekta koji se financira na temelju zakonske obveze koja solidarno veže sve ovlaštene dobavljače električne energije – kojim se nastoji osigurati stabilnost cijena prodaje električne energije društva NNBG tijekom operativne faze elektrane Hinkley Point C. Druga se mjera sastoji od sporazuma sklopljenog između ministarstva Ujedinjene Kraljevine za energetiku i klimatske promjene i ulagača društva NNBG, koji nadopunjuje ugovor za razliku i predviđa da će, ako zbog prijevremenog zatvaranja nuklearne elektrane Hinkley Point C zbog političkih razloga društvo Low Carbon Contracts ne ispuni svoju obvezu plaćanja naknade štete ulagačima društva NNBG, tu naknadu isplatiti predmetno ministarstvo. Njime se također predviđaju mehanizmi podjele dobiti. Treća je mjera kreditno jamstvo Ujedinjene Kraljevine za obveze društva NNBG kojim se jamči pravodobno plaćanje glavnice i kamata kvalificiranog duga.

- 4 Europska komisija odlučila je 18. prosinca 2013. pokrenuti formalni istražni postupak o predmetnim mjerama. Ta je odluka objavljena u *Službenom listu Europske unije* 7. ožujka 2014. (SL 2014., C 69, str. 60.).
- 5 Komisija je 8. listopada 2014. donijela spornu odluku, u kojoj je, u 7. točki, navela da predmetne mjere čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Komisija je u točkama 9. i 10. te odluke ispitala mogu li se te mjere proglašiti spojivima s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a te je donijela potvrđan zaključak. Članak 1. prvi stavak navedene odluke glasi kako slijedi:

„Potpora za elektranu Hinkley Point C u obliku Ugovora za razliku, Sporazuma ministarstva i kreditnog jamstva, kao i povezanih elemenata, koje Ujedinjena Kraljevina namjerava provesti, spojiva je s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) [UFEU-a].”

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

- 6 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 6. srpnja 2015. Republika Austrija pokrenula je postupak za poništenje sporne odluke.
- 7 Velikom Vojvodstvu Luksemburgu dopuštena je intervencija u postupak u potporu zahtjevu Republike Austrije, dok je Češkoj Republici, Francuskoj Republici, Mađarskoj, Republici Poljskoj, Rumunjskoj, Slovačkoj Republici i Ujedinjenoj Kraljevini dopuštena intervencija u potporu Komisijinu zahtjevu.
- 8 Republika Austrija prigovorila je Komisiji zbog toga što je predmetne mjere proglasila spojivima s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a te je u prilog svojoj tužbi iznijela deset tužbenih razloga.
- 9 Opći sud je pobijanom presudom, nakon što je odbio tih deset tužbenih razloga, odbio tužbu.

Zahtjevi stranaka pred Sudom

- 10 Svojom žalbom Republika Austrija od Suda zahtijeva da:
- u cijelosti ukine pobijanu presudu,
 - prihvati tužbu za poništenje sporne odluke,
 - naloži Komisiji snošenje troškova i
 - naloži svim intervenijentima iz prvostupanjskog postupka koji sudjeluju u žalbenom postupku da snose vlastite troškove.
- 11 Veliko Vojvodstvo Luksemburg od Suda zahtijeva da:
- u cijelosti prihvati žalbu i u cijelosti ukine pobijanu presudu,
 - u cijelosti prihvati tužbu za poništenje sporne odluke i
 - naloži Komisiji snošenje troškova;

- 12 Komisija od Suda zahtijeva da:
- odbije žalbu i
 - naloži Republici Austriji snošenje troškova.
- 13 Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Republika Poljska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina od Suda zahtijevaju da odbije žalbu.

Žalba

Prvi žalbeni razlog

- 14 Svojim prvim žalbenim razlogom Republika Austrija ističe da je Opći sud u pobijanoj presudi počinio pogrešku koja se tiče prava time što nije utvrdio da izgradnja nove nuklearne elektrane ne čini cilj od zajedničkog interesa.

Prvi dio prvog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 15 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu što je u točki 79. i sljedećima pobijane presude odbio njezine argumente kojima se nastoji dovesti u pitanje Komisijina ocjena iz uvodne izjave 374. sporne odluke u skladu s kojom je promicanje nuklearne energije cilj od zajedničkog interesa. Opći sud u donošenju takve odluke pogrešno se oslonio na načelo u skladu s kojim, kako bi se ocijenilo predstavlja li promicanje nuklearne energije cilj koji države članice mogu nastojati ostvariti putem državnih potpora, nije relevantno je li taj cilj u interesu svih ili većine država članica, nego je li riječ o javnom interesu, a ne samo privatnom interesu korisnika potpore.
- 16 Time se Opći sud udaljio od Komisijine prakse i od prevladavajuće sudske prakse u pogledu primjene članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a u skladu s kojima svaka potpora načelno treba slijediti cilj od zajedničkog interesa ili čak cilj od zajedničkog interesa Unije odnosno interes koji odgovara zajedničkom interesu svih država članica.
- 17 Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Republika Poljska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina smatraju da taj dio prvog žalbenog razloga nije osnovan.

– Ocjena Suda

- 18 U skladu s tekстом članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a, spojivima s unutarnjim tržištem mogu se smatrati potpore za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja ako takve potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.
- 19 Tako, da bi se smatrala spojivom s unutarnjim tržištem u skladu s tom odredbom, državna potpora mora ispunjavati dva uvjeta, u skladu s prvim, mora biti namijenjena olakšavanju razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili područja, a u skladu s drugim uvjetom, koji je u niječnom obliku, ne smije negativno utjecati na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.

- 20 Za razliku od članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a, koji predviđa da se spojivima s unutarnjim tržištem mogu proglasiti potpore za promicanje provedbe važnog projekta od zajedničkog europskog interesa ili za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu neke države članice, člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a spojivost potpore ne uvjetuje se time da ona ima cilj od zajedničkog interesa, i to ne dovodeći u pitanje okolnost da odluke koje je na toj osnovi donijela Komisija trebaju voditi računa o poštovanju prava Unije.
- 21 Protivno onomu što ističe Republika Austrija, Sud svoju odluku u presudama koje se navode nije utemeljio na postojanju uvjeta kojim se propisuje da potpora mora imati cilj od zajedničkog interesa. Naime, iako je Sud u svojim presudama od 17. rujna 1980., Philip Morris Holland/Komisija (730/79, EU:C:1980:209, t. 24. do 26.), od 24. veljače 1987., Deufil/Komisija (310/85, EU:C:1987:96, t. 18.) i od 19. rujna 2002., Španjolska/Komisija (C-113/00, EU:C:2002:507, t. 67.) u biti istaknuo da Komisija raspolaže širokom diskrepcijskom ovlašću čije izvršenje uključuje složene ekonomske i socijalne procjene koje treba provesti u kontekstu Unije, Sud ipak, kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točkama 65. do 71. svojeg mišljenja, nije utvrdio da je Komisija morala provjeriti ima li predviđena potpora cilj od zajedničkog interesa (vidjeti presudu od 8. ožujka 2016., Grčka/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, t. 68.).
- 22 Kad je riječ o Komisijinoj praksi, valja primijetiti da Okvir Zajednice za državne potpore za istraživanje i razvoj i inovacije (SL 2014., C 198, str. 1.), Smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014. – 2020. (SL 2014., C 200, str. 1.), Smjernice [Europske unije] za primjenu pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopojasnih mreža (SL 2013., C 25, str. 1.) kao i Smjernice za regionalne potpore za 2014. – 2020. (SL 2013., C 209, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 6., str. 3.), na koje se poziva Republika Austrija, nisu primjenjive na predmetne mjere, s obzirom na to da se nijedan od tih instrumenata ne odnosi na potpore koje su namijenjene podupiranju rada nuklearne elektrane.
- 23 Osim toga, Republika Austrija poziva se na Komisijin dokument naslovljen „Zajednička načela gospodarske analize spojivosti državnih potpora primjenom članka 87. stavka 3.“, koji predviđa metodu analize prva faza koje se sastoji od toga da se utvrdi odnosi li se predmetna potpora na jasno definiran cilj od zajedničkog interesa.
- 24 Međutim, čak i pod pretpostavkom da se takav dokument može shvatiti kao okvir ili obavijest od koje Komisija načelno ne može odstupiti kako ne bi bila sankcionirana, ovisno o okolnostima slučaja, zbog povrede općih načela prava kao što su jednako postupanje ili zaštita legitimnih očekivanja (vidjeti u tom smislu presudu od 8. ožujka 2016., Grčka/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, t. 69. i navedenu sudsku praksu), valja smatrati da ona tim instrumentima u svakom slučaju ne može neosnovano ograničiti doseg članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a time da predvidi primjenu te odredbe na način koji nije spojiv s onim što je navedeno u točki 20. ove presude (vidjeti u tom smislu presudu od 11. rujna 2008., Njemačka i dr./Kronofrance, C-75/05 P i C-80/05 P, EU:C:2008:482, t. 65.).
- 25 Usto, u dijelu u kojem Republika Austrija prigovara Općem sudu da se udaljio od Komisijine prakse odlučivanja, valja podsjetiti na to da ocjenu toga ispunjava li potpora uvjete za primjenu koje predviđa članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU-a treba provesti s obzirom na tu odredbu, a ne s obzirom na raniju Komisijinu praksu (presuda od 21. srpnja 2011., Freistaat Sachsen i Land Sachsen-Anhalt/Komisija, C-459/10 P, neobjavljena, EU:C:2011:515, t. 38.).
- 26 Budući da članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU-a ne propisuje da predviđena potpora mora imati cilj od zajedničkog interesa da bi bila proglašena spojivom s unutarnjim tržištem, prvi dio prvog žalbenog razloga je neosnovan.

Drugi dio prvog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 27 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu jer je u točki 97. pobijane presude utvrdio da, „[s] obzirom na članak 1. drugi stavak i članak 2. točku (c) Ugovora o Euratomu, [...] Komisija nije počinila pogrešku time što je smatrala da je Ujedinjena Kraljevina imala pravo odrediti da je promicanje nuklearne energije i, konkretnije, poticanje stvaranja novih kapaciteta za proizvodnju nuklearne energije cilj od javnog interesa u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a”.
- 28 U tom pogledu ističe da cilj promicanja nuklearne energije pomoću potpora izgradnji nuklearnih elektrana ne proizlazi iz Ugovora o Euratomu i nije zajednički cilj svim državama članicama. U članku 2. točki (c) Ugovora o Euratomu ni u bilo kojoj drugoj odredbi tog ugovora ne navode se državne potpore za ulaganje u nuklearnu energiju niti za izgradnju nuklearnih elektrana. Opći sud selektivno je tumačio taj članak 2. točku (c) Ugovora o Euratomu, ne uzevši u obzir činjenicu da se ta odredba ne odnosi na izgradnju novih kapaciteta za proizvodnju nuklearne energije, nego na osnivanje „temeljnih postrojenja” kao i na „razvoj nuklearne energije”. Stoga promocija nuklearne energije u smislu potpore stvaranju novih proizvodnih kapaciteta ne čini ni cilj od zajedničkog interesa ni opći interes Unije.
- 29 Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Republika Poljska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina ističu da je taj dio prvog žalbenog razloga neosnovan.

– Ocjena Suda

- 30 Kao što to proizlazi iz analize prvog dijela prvog žalbenog razloga, članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU-a spojivost potpore na temelju te odredbe ne uvjetuje time da predviđena potpora ima cilj od zajedničkog interesa. Zbog toga je drugi dio prvog žalbenog razloga također neosnovan.
- 31 Usto, taj dio žalbenog razloga također nije osnovan jer se u njemu navodi da se Ugovorom o Euratomu ne dopušta da se dodjela potpora za izgradnju nuklearnih elektrana ili stvaranje novih kapaciteta za proizvodnju nuklearne energije odobri primjenom članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a.
- 32 Naime, kao prvo valja navesti da Ugovor o Euratomu i UFEU imaju istu pravnu vrijednost, kao što se to navodi u članku 106.a stavku 3. Ugovora o Euratomu, u skladu s kojim odredbe UFEU-a i UFEU-a ne odstupaju od odredbi Ugovora o Euratomu. Kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točkama 37. i 38. svojeg mišljenja, s obzirom na to da je Ugovor o Euratomu sektorski ugovor koji se odnosi na razvoj nuklearne energije, dok UFEU ima znatno širu svrhu i Uniji povjerava proširenu nadležnost u mnogim područjima i sektorima, pravila UFEU-a primjenjuju se na sektor nuklearne energije ako Ugovor o Euratomu ne sadržava posebne odredbe. Slijedom toga, budući da Ugovor o Euratomu ne sadržava pravila u području državnih potpora, članak 107. UFEU-a može se primjenjivati u tom sektoru, kao što je to Opći sud pravilno utvrdio u točki 73. pobijane presude.
- 33 Kao drugo, Ugovor o Euratomu u svojoj preambuli navodi da je njegov cilj stvoriti uvjete potrebne za razvoj snažne nuklearne industrije te u članku 1. drugom stavku navodi da je „[z]adaća [...] Zajednice stvaranjem uvjeta potrebnih za brzo uspostavljanje i rast nuklearnih industrija pridonijeti povišenju životnog standarda u državama članicama i razvijanju odnosa s drugim zemljama”. Članak 2. točka (c) tog ugovora predviđa da Zajednica Euratom, kako bi ispunila svoju zadaću, „olakšava ulaganja i osigurava, posebice poticanjem inicijativa od strane poduzeća, osnivanje temeljnih postrojenja potrebnih za razvoj nuklearne energije u Zajednici”. Usto, u člancima 40. i 41. u vezi s točkom 11. Priloga II. navedenom ugovoru, koji se odnose na ulaganja u području nuklearne energije, ističe se da su ulaganja u nova postrojenja ili zamjena nuklearnih reaktora svih vrsta i namjena predviđeni tim

ugovorom. Iz toga proizlazi da ciljevi Ugovora o Euratomu obuhvaćaju izgradnju nuklearnih elektrana ili stvaranje novih kapaciteta za proizvodnju nuklearne energije, tako da dodjela državnih potpora u njihovu korist nije protivna tim ciljevima.

Treći dio prvog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 34 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da je u točki 517. pobijane presude odbacio njezin argument u skladu s kojim se načelima zaštite okoliša, opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti protivi dodjela državnih potpora za izgradnju ili korištenje nuklearne elektrane, zbog toga što takvo tumačenje ne bi bilo u skladu s člankom 106.a stavkom 3. Ugovora o Euratomu.
- 35 Donošenjem takvog zaključka Opći sud proturječio je svojim vlastitim razmatranjima iz točke 72. pobijane presude, u skladu s kojima odredbe Ugovora o Euratomu čine posebna pravila u odnosu na odredbe UFEU-a, time što je zanjekao obvezu uzimanja u obzir ciljeva UFEU-a a da pritom nije objasnio od kojih odredbi Ugovora o Euratomu oni odstupaju.
- 36 Budući da se smatra da se članak 107. UFEU-a primjenjuje na državne potpore poput predmetnih mjera, ostale odredbe UFEU-a kojima se određuju ciljevi poput onog zaštite okoliša iz članka 11. i 194. UFEU-a također se trebaju primijeniti, a Komisija treba uzeti u obzir njihove zahtjeve. Budući da se Ugovorom o Euratomu ne uspostavlja poseban instrument za ostvarenje ciljeva zaštite okoliša i zdravlja, Opći sud trebao je uzeti u obzir te ciljeve i u vezi s njima načela opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti kako bi ocijenio imaju li predmetne mjere cilj od zajedničkog interesa s obzirom na članak 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) i sudsku praksu Suda u skladu s kojom su zaštita zdravlja i okoliša temeljni ciljevi.
- 37 U svojoj replici Republika Austrija dodala je da se cilj razvoja nuklearne energije iz članka 2. Ugovora o Euratomu treba primijeniti u skladu s odredbama prava Unije, i to osobito UFEU-a. Međutim, taj članak, onako kako ga tumači Opći sud, proturječan je ciljevima UFEU-a, kojima se nastoji promicati energetska učinkovitost i razvoj novih i obnovljivih izvora energije, zaštita okoliša i zdravlja te načela onečišćivač plaća, opreznosti i održivosti.
- 38 Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Republika Poljska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina smatraju da je taj dio prvog žalbenog razloga neosnovan.

– Ocjena Suda

- 39 Budući da članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU-a spojivost potpore na temelju te odredbe ne uvjetuje time da predviđena potpora ima cilj od zajedničkog interesa, kao što to proizlazi iz analize prvog dijela prvog žalbenog razloga, treći dio tog žalbenog razloga također je neosnovan jer njime Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da je povrijedio tu odredbu time što nije uzeo u obzir načela zaštite okoliša, opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti kako bi ocijenio imaju li predmetne mjere cilj od zajedničkog interesa.
- 40 Nadalje, budući da tim dijelom prvog žalbenog razloga Republika Austrija u bitnome ističe da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je na osnovi članka 106.a stavka 3. Ugovora o Euratomu odbacio njezin argument u skladu s kojim se načelima zaštite okoliša, opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti protivi dodjela državnih potpora za izgradnju ili korištenje nuklearne elektrane, valja navesti da ta načela u tom ugovoru nisu navedena. U vezi sa zaštitom okoliša, navedeni ugovor u poglavlju III., naslovljenom „Zaštita zdravlja”, sadržava samo odredbe koje se, među

ostalim, odnose na osnovne standarde za zaštitu zdravlja stanovništva i radnika od opasnosti od ionizirajućeg zračenja, stalni nadzor stopa radioaktivnosti atmosfere, vode i tla kao i na nadzor poštovanja osnovnih standarda. Konkretno, članak 37. prvi stavak tog ugovora predviđa da „[s]vaka država članica dostavlja Komisiji opće podatke koji se odnose na svaki plan odlaganja radioaktivnog otpada u bilo kojem obliku na temelju kojeg je moguće utvrditi može li provedba takvog plana uzrokovati radioaktivno zagađenje vode, tla ili zraka druge države članice”.

- 41 Međutim, valja utvrditi da tim odredbama pitanja okoliša u području nuklearne energije nisu iscrpno obrađena. Prema tome, Ugovoru o Euratomu ne protivi se to da se u tom sektoru primjenjuje pravo Unije u području okoliša.
- 42 Konkretno, kao što to u bitnome ističe Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, članak 106.a stavak 3. Ugovora o Euratomu ne može isključiti primjenu, među ostalim, članka 37. Povelje, u skladu s kojim „[v]isoka razina zaštite okoliša i poboljšavanje kvalitete okoliša moraju biti uključeni u politike Unije i osigurani u skladu s načelom održivog razvoja”, članka 11. UFEU-a, u skladu s kojim se zahtjevi u pogledu zaštite okoliša moraju uključiti u utvrđivanje i provedbu politika i aktivnosti Unije, posebice s ciljem promicanja održivog razvoja, te članka 194. stavka 1. UFEU-a, u skladu s kojim energetska politika Unije treba voditi računa o očuvanju i unapređenju okoliša. Stoga se taj zahtjev naveden u Povelji i u UFEU-u kao i načela na koja se poziva Republika Austrija koja iz njih proizlaze primjenjuju u sektoru nuklearne energije (vidjeti analogijom presudu od 27. listopada 2009., *ČEZ*, C-115/08, EU:C:2009:660, t. 87. do 91.).
- 43 Isto vrijedi za odredbe sekundarnog prava Unije u području okoliša. Tako se na nuklearne elektrane i druge nuklearne reaktore primjenjuju odredbe Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL 2012., L 26, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 27., str. 3.), u skladu s kojima određeni projekti podliježu procjeni učinaka na okoliš (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2019., *Inter-Environnement Wallonie i Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen*, C-411/17, EU:C:2019:622, t. 76.).
- 44 Usto, Sud je već presudio da državna potpora kojom se krše odredbe ili opća načela prava Unije ne može biti proglašena spojivom s unutarnjim tržištem (vidjeti u tom smislu presudu od 15. travnja 2008., *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, t. 50. i 51.).
- 45 Iz toga proizlazi da, s obzirom na to da se članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU-a primjenjuje na državne potpore u sektoru nuklearne energije koji je obuhvaćen Ugovorom o Euratomu, državna potpora u korist gospodarskoj djelatnosti koja pripada tom sektoru analiza koje pokazuje da se njome krše pravila prava Unije u području okoliša na temelju te odredbe ne može biti proglašena spojivom s unutarnjim tržištem.
- 46 Posljedično, Opći sud je pogrešno u točki 517. pobijane presude odbio argument Republike Austrije u skladu s kojim se načelima zaštite okoliša, opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti protivi dodjela državnih potpora za izgradnju ili korištenje nuklearne elektrane, zbog toga što bi takvo tumačenje bilo protivno članku 106.a stavku 3. Ugovora o Euratomu.
- 47 Međutim, valja podsjetiti na to da, ako iz obrazloženja presude Općeg suda proizlazi da je povrijeđeno pravo Unije, ali se njezina izreka temelji na drugim pravnim razlozima, žalbu treba odbiti (vidjeti u tom smislu presude od 9. lipnja 1992., *Lestelle/Komisija*, C-30/91 P, EU:C:1992:252, t. 28.; od 26. ožujka 2009., *SELEX Sistemi Integrati/Komisija*, C-113/07 P, EU:C:2009:191, t. 81. i od 18. srpnja 2013., *Komisija i dr./Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 150.).
- 48 Valja navesti da, s jedne strane, članak 194. stavak 1. točke (a) i (b) UFEU-a predviđa da je, u kontekstu uspostavljanja ili funkcioniranja unutarnjeg tržišta, cilj energetske politike Unije osigurati funkcioniranje energetskog tržišta i sigurnost opskrbe energijom u Uniji. U tom je pogledu Sud već

naveo da članak 194. stavak 1. točka (b) UFEU-a definira sigurnost opskrbe energijom u Uniji kao jedan od temeljnih ciljeva njezine politike u području energije (vidjeti presudu od 29. srpnja 2019., *Inter-Environnement Wallonie i Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen*, C-411/17, EU:C:2019:622, t. 156.). S druge strane, članak 194. stavak 2. drugi podstavak UFEU-a predviđa da mjere koje donose Europski parlament i Vijeće ne utječu na pravo države članice da utvrđuje uvjete za iskorištavanje svojih energetske resursa, svoj izbor među različitim izvorima energije i opću strukturu svoje opskrbe energijom, pri čemu se ne isključuje da se taj izbor može odnositi na nuklearnu energiju.

- 49 S obzirom na to, budući da odabir nuklearne energije, u skladu s odredbama UFEU-a, pripada državama članicama, ciljevi i načela prava Unije u području okoliša i ciljevi Ugovora o Euratomu iz točke 33. ove presude nisu proturječni, tako da se, protivno onomu što ističe Republika Austrija, ne može smatrati da se načelima zaštite okoliša, opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti u svim okolnostima protivi dodjela državnih potpora za izgradnju i korištenje nuklearne elektrane.
- 50 Iz toga slijedi da pogreška koja se tiče prava koju je počinio Opći sud, utvrđena u točki 46. ove presude, ne utječe na osnovanost odbacivanja argumenta Republike Austrije iz točke 40. ove presude niti, slijedom toga, na izreku pobijane presude, tako da je treći dio prvog žalbenog razloga u tom pogledu bespredmetan.
- 51 Posljedično, prvi žalbeni razlog treba odbiti.

Drugi žalbeni razlog

- 52 Svojim drugim žalbenim razlogom Republika Austrija ističe da su predmetne mjere pogrešno proglašene spojivima s unutarnjim tržištem primjenom članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a. Naime, Opći sud je u pobijanoj presudi pogrešno definirao relevantnu gospodarsku djelatnost u smislu te odredbe te nije provjerio postojanje nefunkcioniranja tržišta.

Argumentacija stranaka

- 53 U okviru prvog dijela tog žalbenog razloga Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu jer je smatrao da se ispitivanje spojivosti potpore više odnosi na javni interes koji se nastoji ostvariti nego na gospodarsku djelatnost koja je predmet potpore te da je tako u točki 105. pobijane presude naveo da je Komisija smatrala da je izgradnja elektrane Hinkley Point C namijenjena razvoju gospodarske djelatnosti u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a, iako ta institucija u spornoj odluci nije definirala djelatnost koja se promiče predmetnim mjerama te je time povrijedila tu odredbu. Osim toga, Opći sud nije iznio svoju ocjenu o pitanju koja bi to djelatnost bila, tako da pobijana presuda u tom pogledu sadržava nedostatan obrazloženje.
- 54 U drugom dijelu drugog žalbenog razloga Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da je u točkama 139. i 144. pobijane presude utvrdio da je predmetna gospodarska djelatnost u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a promocija nuklearne energije te da je time ograničio ispitivanje spojivosti potpore.
- 55 Gospodarska djelatnost koja se trebala uzeti u obzir u svrhu ocjene spojivosti predmetnih mjera prema njezinu je mišljenju proizvodnja električne energije, s obzirom na to da se izraz „gospodarska djelatnost” odnosi na skupinu poduzeća koja proizvode međusobno zamjenjive proizvode, da se u Uredbi Komisije (EU) br. 2015/2282 od 27. studenoga 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004 o obrascima prijave i obrascima o podacima (SL 2015., L 325, str. 1.), s obzirom na oznaku NACE, navodi taj sektor djelatnosti, a ne nuklearne elektrane, da su odstupanja u području državnih potpora predmet uskog tumačenja, da se u Komisijinim Smjernicama o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014. – 2020. predviđa da potpore u prilog obnovljivim izvorima energije trebaju

doprinijeti razvoju tog sektora te da Komisija svoju ocjenu načelno temelji na pozivanju na tržište električnom energijom. Da je Opći sud ocjenjivao predmetne mjere s obzirom na njihov doprinos razvoju sektora proizvodnje električne energije, došao bi do drukčijeg zaključka, osobito kad je riječ o pitanju treba li potporu smatrati dopuštenom i proporcionalnom.

- 56 U okviru trećeg dijela drugog žalbenog razloga Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, ističe da je Opći sud u točkama 151. i 240. pobijane presude pogrešno utvrdio da nefunkcioniranje tržišta nije nužan uvjet za spojivost potpore i da u ovom slučaju bez intervencije Ujedinjene Kraljevine ulaganja u nove kapacitete za proizvodnju nuklearne energije ne bi bila pravodobno provedena.
- 57 Komisija i Slovačka Republika smatraju da je prvi dio nedopušten. Prema Komisijinu stajalištu, taj dio ne ispunjava zahtjeve u skladu s kojima se u žalbi trebaju precizno navesti točke pobijane presude koje se osporavaju te ona mora sadržavati sažet, ali razumljiv prikaz navedenih žalbenih razloga. Osim toga, neki argumenti namijenjeni su pobijanju sporne odluke, a ne pobijane presude. Prema mišljenju Slovačke Republike, navedeni dio upućuje na nedostatke u spornoj odluci koji se nisu mogli ustanoviti po službenoj dužnosti ili, ovisno o načinu na koji ga se shvati, samo ponavlja argument iz prvostupanjskog postupka.
- 58 Kad je riječ o meritumu, Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Republika Poljska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina ističu da je drugi žalbeni razlog neosnovan.

Ocjena Suda

- 59 Kad je riječ o dopuštenosti prvog dijela drugog žalbenog razloga, najprije valja primijetiti da se u njemu navodi točka 105. pobijane presude. Tako su ispunjeni zahtjevi iz članka 169. stavka 2. Poslovnika Suda. Zatim, iako Republika Austrija u tom dijelu prigovara Komisiji da nije navela koju su gospodarsku djelatnost poticale predmetne mjere, navedeni je dio u svojoj cjelini namijenjen tomu da Sud utvrdi da Opći sud nije naveo taj propust, što prema njezinu mišljenju čini povredu koju sadržava sporna odluka. Naposljetku, u istom dijelu Republika Austrija zapravo ne navodi novi argument, kao što to proizlazi, među ostalim, iz točke 139. pobijane presude, nego pravno osporava osnovanost odgovora koji je Opći sud dao na njezin argument, što je dopušteno u postupku pred Sudom (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2018., Češka Republika/Komisija, C-4/17 P, EU:C:2018:678, t. 24. i navedenu sudsku praksu). Iz toga slijedi da zapreke vođenju postupka koje ističu Komisija i Slovačka Republika treba odbiti.
- 60 Kad je riječ o meritumu, što se tiče, kao prvo, prvih dvaju dijelova drugog žalbenog razloga, iz članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a proizlazi da, kako bi se potpore na temelju te odredbe mogle proglasiti spojivima s unutarnjim tržištem, one moraju biti takve prirode da olakšavaju razvoj određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja. Kad je riječ o provjeri toga olakšava li određena potpora razvoj gospodarske djelatnosti, tom odredbom nije propisano da se mora odrediti tržište proizvoda na kojem postoji ta djelatnost, s obzirom na to da je određivanje tog tržišta relevantno samo za ispitivanje toga postoji li negativan utjecaj predviđene potpore na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu, što čini drugi uvjet spojivosti potpore u skladu s tom odredbom.
- 61 U ovom slučaju Opći je sud u točki 105. pobijane presude utvrdio da Komisija nije počinila pogrešku time što je smatrala da je izgradnja elektrane Hinkley Point C namijenjena razvoju djelatnosti u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a ističući, među ostalim, da iz sporne odluke proizlazi da je ta izgradnja namijenjena zamjeni zastarjelih kapaciteta za proizvodnju nuklearne energije zatvaranje kojih je bilo planirano te da je tehnologija koju je trebalo koristiti u toj jedinici bila razvijenija od one u postojećim elektranama.

- 62 Opći sud je u točkama 139. i 144. pobijane presude odbio argumente Republike Austrije u skladu s kojima, s jedne strane, Komisija nije navela koju su gospodarsku djelatnost predmetne mjere trebale poticati u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a te u skladu s kojima, s druge strane, ta odredba i članak 2. točka (c) Ugovora o Euratomu propisuju razvoj djelatnosti, a ne samo zamjensku mjeru. U tu je svrhu Opći sud utvrdio da iz uvodne izjave 392. sporne odluke proizlazi da se djelatnost koju potiču predmetne mjere sastojala od poticanja nuklearne energije, da taj cilj i konkretnije cilj poticanja poduzeća da ulažu u nove kapacitete za proizvodnju nuklearne energije ispunjava zahtjeve iz tih odredbi te da činjenica da su ti novi kapaciteti trebali zamijeniti zastarjele kapacitete za proizvodnju nuklearne energije nije omogućavala da se utvrdi da nije postojao razvoj u smislu tih odredbi.
- 63 Unatoč tomu što je Opći sud naveo cilj predmetnih mjera, iz tog obrazloženja pobijane presude proizlazi da je utvrdio da je Komisija smatrala – a da pritom nije počinila pogrešku – da su te mjere bile namijenjene razvoju proizvodnje nuklearne energije, koja doista čini gospodarsku djelatnost u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a.
- 64 Osim toga, valja utvrditi da je Opći sud u točki 231. pobijane presude, na koju se žalba ne odnosi, naveo da je Komisija liberalizirano tržište proizvodnje i opskrbe električnom energijom odredila kao tržište na koje utječu predmetne mjere te je ustanovila da te mjere narušavaju tržišno natjecanje i negativno utječu na trgovinu. Iz toga proizlazi da je Opći sud ispitao je li Komisija pravilno odredila predmetno tržište, kako bi ocijenio je li ispunjen drugi uvjet predviđen člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a.
- 65 Donošenjem takve odluke Opći sud, dakle, nije počinio pogrešku koja se tiče prava i nije povrijedio obvezu obrazlaganja.
- 66 Kao drugo, kad je riječ o trećem dijelu drugog žalbenog razloga, valja navesti da – iako u okviru članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a Komisija može smatrati nužnim istražiti omogućuje li predviđena potpora da se ispravi nefunkcioniranje tržišta u svrhu ocjene spojivosti te potpore s unutarnjim tržištem – postojanje takvog nefunkcioniranja tržišta ipak nije uvjet za proglašavanje potpore spojivom s unutarnjim tržištem na temelju te odredbe.
- 67 Opći sud je stoga u točki 151. pobijane presude utvrdio – a da pritom nije počinio pogrešku koja se tiče prava – da, iako postojanje nefunkcioniranja tržišta može biti relevantno za proglašavanje potpore spojivom s unutarnjim tržištem, nepostojanje takvog nefunkcioniranja ne dovodi nužno do toga da uvjeti iz članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a nisu ispunjeni.
- 68 Jednako tako, Opći sud je u točki 240. te presude, u svrhu odbacivanja argumenata Republike Austrije i Velikog Vojvodstva Luksemburga u skladu s kojima Komisija nije mogla utvrditi postojanje nefunkcioniranja tržišta, naveo da ta odredba ne sadržava uvjet kojim se nameće takvo nefunkcioniranje a da pritom nije počinio pogrešku koja se tiče prava. Usto, ocjena Općeg suda u skladu s kojom razmatranja iz sporne odluke omogućuju utvrđivanje toga da bez intervencije Ujedinjene Kraljevine ne bi bilo moguće pravodobno provesti ulaganja u nove kapacitete za proizvodnju nuklearne energije činjenične je naravi te je Sud, osim u slučaju postojanja tvrdnje o iskrivljavanju, ne može ispitivati u okviru žalbe (vidjeti u tom smislu presudu od 4. veljače 2020., *Uniwersytet Wrocławski i Poljska/REA*, C-515/17 P i C-561/17 P, EU:C:2020:73, t. 47.).
- 69 Budući da nijedan njegov dio nije osnovan, drugi žalbeni razlog valja odbiti.

Treći žalbeni razlog

- 70 Svojim trećim žalbenim razlogom Republika Austrija ističe da je Opći sud u pobijanoj presudi počinio pogrešku koja se tiče prava time što je potvrdio ispitivanje proporcionalnosti predmetnih mjera koje Komisija nije provela u dovoljnoj mjeri.

Prvi dio trećeg žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 71 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da je ograničio ispitivanje proporcionalnosti predmetnih mjera time što je sveo njihov cilj od javnog interesa samo na cilj stvaranja novih kapaciteta za proizvodnju nuklearne energije, iako je Komisija trebala ispitati postoje li i u kojoj mjeri druge metode koje su proporcionalnije za zadovoljavanje potreba za električnom energijom u Ujedinjenoj Kraljevini.
- 72 Opći sud je, time što je u točkama 405., 413. i 507. pobijane presude naveo da je izgradnja elektrane Hinkley Point C namijenjena samo ograničavanju smanjenja doprinosa nuklearne energije u zadovoljavanju potreba za nuklearnom energijom i osiguravanju veće opskrbe, pretpostavio da se to može postići samo većom proizvodnjom nuklearne energije, iako situacija u državama koje osiguravaju svoju opskrbu električnom energijom bez korištenja nuklearne energije dokazuje da se dovoljna razina proizvodnje može ostvariti na drukčiji način.
- 73 Takvo je postupanje arbitrarno i njime se krši načelo jednakog postupanja, zajamčeno člankom 20. Povelje, s obzirom na to da je Komisija proporcionalnost potpora za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora ispitivala u okviru globalnog tržišta električne energije, a ne u okviru tržišta obnovljivih izvora energije.
- 74 Komisija i Slovačka Republika smatraju da je taj dio trećeg žalbenog razloga nedopušten jer se njime dovodi u pitanje činjenična ocjena.
- 75 Kad je riječ o meritumu, Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina ističu da je taj dio žalbenog razloga neosnovan.

– Ocjena Suda

- 76 Kad je riječ o argumentima Republike Austrije koji se odnose na razmatranja iz pobijane presude u skladu s kojima je izgradnja elektrane Hinkley Point C u bitnome namijenjena tomu da se, kako bi se omogućila sigurnost opskrbe električnom energijom, ograniči smanjenje doprinosa nuklearne energije u ukupnim potrebama za električnom energijom – što se ne može nadoknaditi proizvodnjom iz obnovljivih izvora energije – valja utvrditi da se tim argumentima nastoji dovesti u pitanje činjenična ocjena Općeg suda te da su oni, posljedično, nedopušteni u okviru žalbe, u skladu sa sudskom praksom iz točke 68. ove presude.
- 77 Kad je riječ o meritumu, valja utvrditi da je Opći sud u točki 405. pobijane presude, u pogledu pozitivnih učinaka predmetnih mjera koje je utvrdila Komisija, naveo da su te mjere dio niza mjera energetske politike koje je Ujedinjena Kraljevina poduzela u okviru reforme tržišta električne energije kako bi ostvarila sigurnost opskrbe, raznolikost izvora i dekarbonizaciju, da će Ujedinjena Kraljevina imati potrebu za novim kapacitetima za proizvodnju energije kojima će se moći osigurati otprilike 60 gigavata energije, da se, s obzirom na predviđena zatvaranja postojećih nuklearnih elektrana i elektrana na ugljen, izgradnjom elektrane Hinkley Point C nastoji ograničiti smanjenje doprinosa nuklearne energije ukupnim potrebama za električnom energijom te da se, prema Komisijinu

mišljenju, korištenjem isključivo energije iz obnovljivih izvora neće moći riješiti budući nedostatak kapaciteta za proizvodnju energije uzrokovan, s jedne strane, povećanom potražnjom i, s druge strane, zatvaranjem postojećih nuklearnih elektrana i elektrana na ugljen.

- 78 U točki 413. pobijane presude Opći sud također je naveo da je Komisija utvrdila da brojne obnovljive tehnologije zbog svoje povremene prirode ne mogu biti prihvatljiva alternativa osnovnoj tehnologiji kojom se proizvodi električna energija, kao što je to nuklearna energija, da bi elektrana Hinkley Point C trebala proizvoditi energiju koja odgovara snazi 14 gigavata energije vjetra na kopnu ili 11 gigavata energije vjetra na moru te da nije realno očekivati da se takvi kapaciteti za proizvodnju energije vjetra mogu izgraditi u istom vremenskom okviru kao što je to onaj predviđen za izgradnju elektrane Hinkley Point C.
- 79 U točki 507. pobijane presude Opći sud je naveo da je, u skladu s Komisijinim navodima, projekt izgradnje elektrane Hinkley Point C namijenjen isključivo sprečavanju drastičnog smanjenja doprinosa nuklearne energije ukupnim potrebama za električnom energijom te da se – s obzirom na pravo Ujedinjene Kraljevine da odredi svoju kombinaciju izvora energije i zadrži nuklearnu energiju kao izvor u toj kombinaciji, koje proizlazi iz članka 194. stavka 2. drugog podstavka UFEU-a kao i članka 1. drugog stavka, članka 2. točke (c) i članka 192. prvog stavka Ugovora o Euratomu – odluka o zadržavanju nuklearne energije u strukturi opskrbe ne može smatrati očito neproporcionalnom u odnosu na pozitivne učinke koji proizlaze iz predmetnih mjera.
- 80 Iz tih utvrđenja i razmatranja slijedi da je Opći sud, protivno onomu što tvrdi Republika Austrija, ispitao proporcionalnost predmetne mjere s obzirom na potrebe opskrbe električnom energijom u Ujedinjenoj Kraljevini, a ne samo s obzirom na cilj stvaranja novih kapaciteta za proizvodnju nuklearne energije, pravilno podsjećajući na to da Ujedinjena Kraljevina može slobodno odabrati svoje izvore energije.
- 81 Slijedi da je prvi dio trećeg žalbenog razloga dijelom nedopušten, a dijelom neosnovan.

Drugi dio trećeg žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 82 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da u točki 468. i sljedećima pobijane presude nije poštovao vrijednost sporne odluke kao presedana time što je, poput Komisije, učinke predmetnih mjera ocjenjivao odvojeno i ograničio ispitivanje proporcionalnosti samo na narušavanje tržišnog natjecanja i negativan utjecaj na trgovinu koji su se doista mogli dokazati i koje su uzrokovale mjere koje se odvojeno razmatralo.
- 83 Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina ističu da je taj dio žalbenog razloga neosnovan.

– Ocjena Suda

- 84 Valja podsjetiti na to da se, u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a, postupak ispitivanja projekta koji je namijenjen uvođenju ili izmjeni potpora koji Komisija pokreće na temelju te odredbe odnosi na projekt koji joj je prijavljen. U svrhu primjene članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a, na toj je instituciji da ispita je li ispunjen drugi uvjet kojem podliježe spojivost potpore na temelju te odredbe, utvrđivanjem toga postoji li negativan utjecaj predviđene potpore na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.

- 85 Iz toga proizlazi da se ispitivanje koje mora provesti ta institucija odnosi samo na učinke predviđene potpore s obzirom na informacije kojima je mogla raspolagati u trenutku u kojem je donijela svoju odluku (vidjeti u tom smislu presudu od 20. rujna 2017., Komisija/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, t. 70.) te da se ne može temeljiti na nagađanjima u pogledu vrijednosti presedana odluke koju treba donijeti ili na drugim razmatranjima koja se odnose na kumulirane učinke te potpore i drugih projekata potpore do kojih bi moglo doći u budućnosti.
- 86 Prema tome, Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava time što je ispitivanje proporcionalnosti predmetnih mjera ograničio samo na narušavanje tržišnog natjecanja i negativan utjecaj na trgovinu koje one uzrokuju.
- 87 Iz toga slijedi da je drugi dio trećeg žalbenog razloga neosnovan.

Treći dio trećeg žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 88 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da je u točkama 470. i 499. pobijane presude odbacio njezin prigovor u skladu s kojim predmetne mjere dovode do neproporcionalne diskriminacije s obzirom na druge tehnologije, navodeći da je u točki 403. sporne odluke Komisija utvrdila da ugovor za razliku nije znatno naštetio drugim tehnologijama jer je njih na zadovoljavajući način mogao poduprijeti instrument iste vrste, uz iznimku prilagodbi koje su nužne s obzirom na razliku među tehnologijama. U potporu tom prigovoru ističe da nezakonito postupanje – s obzirom na pravo o državnim potporama, proizvođača istog proizvoda, koji su konkurenti na istom tržištu – dovodi do strukturnih i nerazmjernih narušavanja tržišnog natjecanja.
- 89 Slovačka Republika smatra da je taj dio trećeg žalbenog razloga nedopušten jer se njime ponavlja razlog iznesen pred Općim sudom, preopćenit je i neprecizan, njime se ne navodi na koji je način počinjena pogreška koja se tiče prava te je namijenjen novom ispitivanju činjenica.
- 90 Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska i Ujedinjena Kraljevina ističu da je taj dio neosnovan.

– Ocjena Suda

- 91 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, iz članka 256. UFEU-a, članka 58. prvog stavka Statuta Suda Europske unije i članka 169. stavka 2. Poslovnika proizlazi da se u žalbi moraju jasno navesti osporavani dijelovi presude čije se ukidanje traži te pravni argumenti koji posebno podupiru taj zahtjev. Taj zahtjev ne ispunjava žalba koja samo ponavlja razloge i argumente koji su već izneseni pred Općim sudom a da ne sadržava argumentaciju koja se posebno odnosi na pogrešku koja se tiče prava koju navodno sadržava pobijana presuda. Naime, takva je žalba zapravo samo zahtjev za preispitivanje tužbe podnesene Općem sudu, što nije u nadležnosti Suda (presuda od 26. siječnja 2017., Villeroy & Boch/Komisija, C-625/13 P, EU:C:2017:52, t. 69. i navedena sudska praksa).
- 92 Ponovnim navođenjem prigovora koji je istaknula pred Općim sudom Republika Austrija ne navodi razloge zbog kojih je Opći sud u točkama 470. i 499. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava.
- 93 Prema tome, treći dio trećeg žalbenog razloga je nedopušten.

Četvrti dio trećeg žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 94 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da u točki 515. i sljedećima pobijane presude nije proveo ispitivanje proporcionalnosti predmetnih mjera, time što nije odvagunuo njihove pozitivne i negativne učinke, osobito njihove negativne posljedice na okoliš koje je Komisija trebala uzeti u obzir. Nepostojanje odvagivanja Općeg suda proizlazi, među ostalim, iz toga da se nisu uzeli u obzir troškovi obrade i odlaganja nuklearnog otpada, koji su nužna posljedica stavljanja u uporabu nuklearne elektrane i koji, u slučaju da se korisnika oslobodi njihova plaćanja, čine dio predmetne potpore. Stoga nije jasno zašto se u točki 355. te presude smatralo da se sporna odluka ne odnosi na troškove obrade otpada niti je razumljivo razmatranje iz točke 359. navedene presude u skladu s kojim Republika Austrija nije podnijela tužbu protiv Komisijine odluke o prijevozu nuklearnog otpada.
- 95 Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina ističu da je taj dio neosnovan.

– Ocjena Suda

- 96 Opći sud je u točkama 505. do 530. pobijane presude ispitao i odbacio sve argumente koje je Republika Austrija iznijela kako bi osporila odvagivanje pozitivnih i negativnih učinaka predmetnih mjera koje je Komisija provela u spornoj odluci. Argument Republike Austrije u skladu s kojim Opći sud nije proveo ispitivanje proporcionalnosti navedenih mjera time što nije proveo odvagivanje njihovih pozitivnih i negativnih učinaka stoga nije osnovan.
- 97 Kad je riječ o argumentu iznesenom pred Općim sudom u skladu s kojim Komisija nije u dovoljnoj mjeri uzela u obzir načela zaštite okoliša, opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti, Opći sud je u točkama 515. do 517. pobijane presude naveo da, s obzirom na to da predmetne mjere nisu bile posebno namijenjene provedbi tih načela, Komisija ih nije bila obvezna uzeti u obzir u okviru utvrđivanja prednosti koje proizlaze iz tih mjera.
- 98 Podsjetio je na to da u okviru primjene članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a Komisija treba odvagnuti prednosti predmetnih mjera i njihov negativan utjecaj na unutarnje tržište. Međutim, smatrao je da, iako se zaštita okoliša mora uključiti u definiciju i provedbu politika Unije, a posebno onih kojima je svrha uspostaviti unutarnje tržište, ona u pravom smislu riječi nije jedna od sastavnica tog unutarnjeg tržišta, koje se definira kao prostor bez unutarnjih granica u kojem se jamči slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala.
- 99 Prema tome, smatrao je da prilikom utvrđivanja negativnih učinaka predmetnih mjera Komisija nije trebala voditi računa o mjeri u kojoj su one bile nepovoljne za provedbu tog načela, što također vrijedi za načela opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti, na koja se poziva Republika Austrija.
- 100 U tom pogledu valja podsjetiti na to da se, kao što to proizlazi iz ispitivanja trećeg dijela prvog žalbenog razloga, zahtjev zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša, naveden, među ostalim, u članku 37. Povelje kao i u članku 11. i članku 194. stavku 1. UFEU-a, kao i pravna pravila prava Unije u području okoliša primjenjuju u sektoru nuklearne energije. Iz toga slijedi da, kada Komisija provjerava ispunjava li državna potpora u korist gospodarske djelatnosti koja pripada tom sektoru prvi uvjet iz članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a naveden u točki 19. ove presude, ona mora, kao što je to navedeno u njezinim točkama 44. i 45., provjeriti da navedena djelatnost ne krši pravila prava Unije u području okoliša. Ako utvrdi povredu tih pravila, potporu mora bez daljnjeg ispitivanja proglasiti nespojivom s unutarnjim tržištem.

- 101 Međutim, kad je riječ o pitanju ispunjava li takva državna potpora drugi uvjet iz članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a, koji se također navodi u točki 19. ove presude, a u skladu s kojim ta potpora ne smije negativno utjecati na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu, to znači da, kao što je to Opći sud pravilno utvrdio, treba odvagati pozitivne učinke predviđene potpore za razvoj djelatnosti koje ona podupire i negativne učinke koje ta potpora može imati na unutarnje tržište. Međutim, u članku 26. stavku 2. UFEU-a navodi se da to tržište „obuhvaća područje bez unutarnjih granica na kojem se slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala osigurava u skladu s odredbama Ugovorâ”. Prema tome, ispitivanje drugog uvjeta predviđenog člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a podrazumijeva da Komisija uzme u obzir negativne učinke državne potpore na tržišno natjecanje i trgovinu između država članica, ali njime nije propisano da se uzimaju u obzir drugi eventualni negativni učinci.
- 102 Stoga Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava time što je presudio da prilikom utvrđivanja negativnih učinaka predmetnih mjera Komisija nije trebala voditi računa o mjeri u kojoj su one nepovoljne za ostvarenje načela zaštite okoliša, opreznosti, onečišćivač plaća i održivosti, na koja se poziva Republika Austrija.
- 103 Usto, Opći sud je u točki 520. pobijane presude odbacio argument u skladu s kojim Komisija nije uzela u obzir troškove odlaganja nuklearnog otpada, pozivajući se na utvrđenje iz točke 355. te presude u skladu s kojim se mjere potpore proglašene spojivima s unutarnjim tržištem odnose samo na izgradnju i korištenje nuklearne elektrane, a ne na eventualnu državnu potporu koja je namijenjena pokrivanju troškova obrade i odlaganja tog otpada, a da pritom nije počinio pogrešku koja se tiče prava. Budući da je Ujedinjena Kraljevina, kao što je to Opći sud naveo u točki 359. navedene presude, dodijelila takvu državnu potporu tek nakon donošenja sporne odluke, pravilno je u toj točki utvrđeno da se dodjela te potpore ne može uzeti u obzir prilikom ispitivanja zakonitosti sporne odluke.
- 104 Iz toga slijedi da je četvrti dio trećeg žalbenog razloga neosnovan. Stoga taj treći žalbeni razlog treba odbiti.

Četvrti žalbeni razlog

- 105 Svojim četvrtim žalbenim razlogom Republika Austrija ističe da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što nije utvrdio da predmetne mjere čine operativnu potporu te da stoga nisu spojive s unutarnjim tržištem.

Argumentacija stranaka

- 106 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, navodeći točke 612. i 613. pobijane presude, prigovara Općem sudu što je prihvatio da se operativne potpore poput onih predviđenih u korist elektrane Hinkley Point C mogu proglasiti spojivima s unutarnjim tržištem, smatrajući da je razlikovanje između potpora za ulaganje i operativnih potpora irelevantno. Operativne potpore na liberaliziranom tržištu proizvoda mogu biti dopuštene samo iznimno, i to u ograničenom trajanju; one ne doprinose razvoju djelatnosti u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a i narušavaju trgovinske uvjete u gospodarskom sektoru u kojem se dodjeljuju u mjeri u kojoj je to suprotno zajedničkom interesu.
- 107 Osim toga, Opći sud počinio je pogrešku koja se tiče prava time što je smatrao da Komisija nije obvezna provesti takvo razlikovanje izvan područja primjene Smjernica Zajednice o državnim potporama za zaštitu okoliša (SL 1994., C 72, str. 3.) jer je takvo razmatranje protivno načelu jednakosti postupanja.

- 108 Komisija, Češka Republika, Francuska Republika, Mađarska, Republika Poljska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina ističu da je taj žalbeni razlog neosnovan.

Ocjena Suda

- 109 Valja primijetiti da Republika Austrija u okviru tog žalbenog razloga navodi samo točke 612. i 613. pobijane presude, u kojima je Opći sud utvrdio da iz presude od 26. rujna 2002., Španjolska/Komisija (C-351/98, EU:C:2002:530, t. 76. i 77.) proizlazi da Smjernice Zajednice o državnim potporama za zaštitu okoliša, koje su bile primjenjive u predmetu u kojem je donesena ta presuda, izričito razlikuju potpore za ulaganje i operativne potpore te da je Komisija, koja je vezana tim smjernicama, bila obvezna kvalificirati predmetnu potporu ovisno o kategorijama koje su predviđene navedenim smjernicama, ali da iz navedene presude ne proizlazi da je Komisija bila obvezna pozvati se na te kategorije izvan područja primjene Smjernica Zajednice o državnim potporama za zaštitu okoliša.
- 110 Međutim, te točke pobijane presude ne mogu se tumačiti odvojeno od njezinih točaka 575. do 609., koje im prethode, jer sve te točke sadržavaju razloge zbog kojih je Opći sud odbio tužbeni razlog Republike Austrije koji se temelji na tome da je Komisija predmetne mjere trebala kvalificirati kao „operativne potpore nespojive s unutarnjim tržištem”.
- 111 Taj se razlog, kao što je to navedeno u točki 575. navedene presude, odnosio na uvodne izjave sporne odluke, u kojima je Komisija navela da mjere koje uključuju operativnu potporu načelno nisu u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a, ali da se predmetne mjere trebaju smatrati jednakovrijednima potpori za ulaganje jer trebaju omogućiti društvu NNBG ulaganje u izgradnju elektrane Hinkley Point C. U tom je kontekstu Komisija osobito smatrala da se, „sa stajališta financijskog modeliranja, neto sadašnja vrijednost plaćanja izvršne cijene može smatrati jednakovrijednom plaćanju paušalnog iznosa koji društvu NNBG omogućuje pokrivanje troškova izgradnje”.
- 112 Zbog toga je Opći sud najprije u točkama 579. i 580. pobijane presude naveo da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, potpore namijenjene održavanju *statusa quo* ili oslobađanju poduzeća od troškova koje bi inače snosilo u okviru svojeg redovitog poslovanja ili uobičajenih djelatnosti ne mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištem jer nisu takve da olakšavaju razvoj gospodarske djelatnosti u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a.
- 113 Zatim, Opći sud je u točkama 581. do 583. pobijane presude utvrdio da Komisija nije dovela u pitanje tu sudsku praksu, nego je smatrala da se ona ne primjenjuje na predmetne mjere zbog posebnosti projekta i činjenice da je cilj tih mjera omogućiti društvu NNBG ulaganje u izgradnju elektrane Hinkley Point C. Smatrao je da taj pristup nije pogrešan jer se ništa ne protivi tomu da se mjeru potpore koja ispunjava zahtjeve iz članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a primjenom te odredbe proglasi spojivom s unutarnjim tržištem, neovisno o pitanju treba li je kvalificirati kao „potporu za ulaganje” ili „operativnu potporu”.
- 114 Naposljetku, u točkama 584. i 585. pobijane presude Opći sud je smatrao, među ostalim, da se predmetne mjere ne mogu smatrati potporama koje se ograničavaju na održavanje *statusa quo* ni potporama koje su ograničene na smanjenje tekućih i uobičajenih operativnih troškova koje bi poduzeće u svakom slučaju trebalo snositi u okviru svoje uobičajene djelatnosti, navodeći da se bez tih mjera ne bi pravodobno moglo provesti nijedno ulaganje u nove kapacitete za proizvodnju nuklearne energije te da one imaju poticajni učinak time što smanjuju rizike u vezi s ulaganjima kako bi se osigurala njihova isplativost.

- 115 Konkretnije, Opći sud odbacio je argumente Republike Austrije koji su se odnosili na ugovor za razliku tako što je, među ostalim, u točki 589. pobijane presude naveo da je riječ o instrumentu zaštite od rizika u obliku stabilizatora cijena, koji nudi stabilnost prihoda i sigurnost, čime poticajno utječe za ulaganja zbog toga što jamči određenu i stabilnu razinu cijena.
- 116 U točki 593. te presude naveo je da su se za izvršnu cijenu koju je odobrila Komisija uzeli u obzir i cijena izgradnje elektrane Hinkley Point C i troškovi korištenja te jedinice jer „ti troškovi utječu na profitabilnost projekta te stoga imaju utjecaj na iznos koji izvršna cijena treba postići za donošenje odluke o ulaganju u nove kapacitete za proizvodnju nuklearne energije”.
- 117 Također je u točki 594. navedene presude smatrao da se činjenicom da se nakon 15 i 25 godina o izvršnoj cijeni može ponovno pregovarati te da će se tom prilikom uzeti u obzir elementi koji se odnose na operativne troškove ne može dovesti u pitanje veza između predmetnih mjera i stvaranja novih kapaciteta za proizvodnju nuklearne energije jer se, s obzirom na činjenicu da se operativni troškovi na temelju kojih je izračunana izvršna cijena trebaju procijeniti *ex ante* i da će radni vijek elektrane Hinkley Point C biti vrlo dug, mogućnošću takvog ponovnog pokretanja pregovora nastoje ublažiti rizici povezani s dugotrajnim troškovima za obje strane kako bi se povećao ili smanjio iznos izvršne cijene zajamčene ugovorom za razliku.
- 118 Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava time što je zbog tih razloga, među ostalim, odbio tužbeni razlog koji mu je podnesen, a koji se temeljio na tome da je Komisija predmetne mjere trebala kvalificirati kao operativne potpore nespojive s unutarnjim tržištem.
- 119 Naime, kao prvo, Opći sud pravilno je podsjetio na to da operativne potpore načelno ne mogu ispunjavati uvjete za primjenu članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a jer se za takve potpore, s obzirom na to da su ograničene na održavanje postojeće situacije ili smanjenje tekućih i uobičajenih troškova korištenja koje bi pojedino poduzeće u svakom slučaju trebalo snositi u okviru svoje uobičajene djelatnosti, ne može smatrati da su namijenjene olakšavanju razvoja gospodarske djelatnosti te su one takve da negativno utječu na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj je to suprotno zajedničkom interesu (vidjeti u tom smislu presude od 6. studenoga 1990., Italija/Komisija, C-86/89, EU:C:1990:373, t. 18.; od 5. listopada 2000., Njemačka/Komisija, C-288/96, EU:C:2000:537, t. 88. do 91. i od 21. srpnja 2011., Freistaat Sachsen i Land Sachsen-Anhalt/Komisija, C-459/10 P, neobjavljenu, EU:C:2011:515, t. 33. do 36.).
- 120 Kao drugo, time što je u bitnome smatrao da Komisija nije počinila pogrešku time što je utvrdila da su predmetne mjere omogućavale društvu NNBG da se uključi u izgradnju elektrane Hinkley Point C te da se bez njih ne bi mogli stvoriti novi kapaciteti za proizvodnju nuklearne energije, Opći sud je propisno provjerio jesu li sve te mjere takve da olakšavaju razvoj gospodarske djelatnosti i da ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.
- 121 Kao treće, Opći sud nije bio obavezan prilikom provedbe te provjere službeno kvalificirati predmetne mjere kao „potpore za ulaganje” ili „operativne potpore”, kao što bi to bio obavezan učiniti u svrhu ocjene Komisijina ispitivanja spojivosti potpore na koju se primjenjuju Smjernice Zajednice o državnim potporama za zaštitu okoliša. Nadalje, iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da je Komisija smatrala da predmetne mjere treba smatrati istovjetnima potpori za ulaganje te da je Opći sud potvrdio tu ocjenu.
- 122 Iz toga slijedi da je četvrti žalbeni razlog neosnovan te ga treba odbiti.

Peti žalbeni razlog

- 123 Svojim petim žalbenim razlogom Republika Austrija ističe da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što, s jedne strane, nije u dovoljnoj mjeri definirao elemente potpore i time što, s druge strane, nije utvrdio nepoštovanje Obavijesti Komisije o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore u obliku jamstava (SL 2008., C 155, str. 10., u daljnjem tekstu: Obavijest o jamstvima).

Prvi dio petog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 124 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da nije u dovoljnoj mjeri definirao elemente potpore. Navođenjem točke 251. i sljedećih pobijane presude, tvrdi da, za razliku od onoga što navodi Opći sud, nije smatrala da mjere o kojima je riječ nisu bile točno kvantificirane, nego da elementi potpore nisu bili u dovoljnoj mjeri određeni, što je protivno cijelom nizu smjernica i uredbi u području državnih potpora, kao što je to navela u svojoj tužbi pred Općim sudom.
- 125 Nije jasno zbog čega te uredbe i smjernice nisu primjenjive u ovom slučaju, s obzirom na načela jednakosti postupanja i nediskriminacije. Ta neodređenost sprečava provedbu pravilne ocjene proporcionalnosti potpore i također ne omogućuje da se, s obzirom na to da početni proračun nije odrediv, u slučaju njegova povećanja poštuje obveza nove prijave u skladu s člankom 1. točkom (c) Uredbe Vijeća (EU) br. 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL 2015., L 248, str. 9. i ispravak SL 2017., L 186, str. 17.), u vezi s člankom 4. stavkom 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ[-u] (SL 2004., L 140, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 2., str. 9.), na temelju kojih povećanje početnog proračuna u iznosu od 20 % koje je odobrila Komisija dovodi do izmjene potpore. Zaključak Općeg suda iz točke 361. pobijane presude u skladu s kojim eventualna dodjela dodatnih državnih potpora nije predmet sporne odluke stoga je pogrešan.
- 126 Republika Austrija osim toga ističe da neodredivost troškova obrade i odlaganja nuklearnog otpada i mjera potpore u slučaju prijevremenog zatvaranja nuklearne elektrane Hinkley Point C dokazuju da elementi potpore nisu bili određeni. Kad je riječ o mjeri potpore u slučaju prijevremenog zatvaranja, u točki 279. pobijane presude potvrđuje se da Komisija na datum donošenja sporne odluke nije poznavala točne mehanizme naknade te da ta institucija stoga nije raspolagala informacijama koje bi potvrdile nemogućnost bilo kakve prekomjerne naknade, koja se nikad ne može isključiti. Taj je razlog sam po sebi trebao dovesti do odbijanja predmetnih mjera.
- 127 Komisija ističe da je argument Republike Austrije koji se odnosi na primjenjivost različitih uredbi i smjernica nedopušten jer Republika Austrija nije dala ni najmanju naznaku o prirodi pogreške koja se tiče prava za koju se navodi da je počinjena. Prema njezinu mišljenju, također su nedopušteni drugi izneseni argumenti, s obzirom na to da nisu izneseni pred Općim sudom. Slovačka Republika također smatra da su ti argumenti nedopušteni, ili zbog toga što ponavljaju argumente iznesene pred Općim sudom ili zato što su preopćeniti i neprecizni.
- 128 Komisija, Francuska Republika, Mađarska i Ujedinjena Kraljevina ističu da je taj dio petog žalbenog razloga u svakom slučaju neosnovan.

– Ocjena Suda

- 129 Najprije valja primijetiti da je Republika Austrija u točki 113. svoje tužbe pred Općim sudom istaknula da „zbog nedovoljnog određivanja elementa potpore, u konačnici ne samo da je neizvjestan iznos različitih mjera potpore nego i bruto iznos ekvivalenta bespovratnih sredstava svih potpora”, tako da je za Komisiju bilo *a priori* nemoguće provjeriti spojivost predmetnih mjera s unutarnjim tržištem. Stoga ne proizlazi da je Opći sud iskrivio svoj argument navodeći u točki 247. pobijane presude da je Republika Austrija u biti tvrdila da je Komisija mogla odlučiti o spojivosti predmetnih mjera s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a isključivo nakon utvrđivanja točnog iznosa ekvivalenta bespovratnih sredstava.
- 130 Zatim, argument Republike Austrije u skladu s kojim nedovoljno određivanje potpore podrazumijeva povredu „niza smjernica i uredbi”, već naveden u tužbi pred Općim sudom, treba proglasiti nedopuštenim zbog razloga navedenih u točki 91. ove presude. Naime, žalba upućuje na argument iznesen u tom pogledu pred Općim sudom i ne određuje točno pogreške koje se tiču prava koje je taj sud počinio. Isto vrijedi za argument u skladu s kojim je nemoguće pravilno ocijeniti proporcionalnost potpore ako njezini elementi nisu u dovoljnoj mjeri određeni jer osporavani elementi pobijane presude nisu precizno navedeni.
- 131 Također je nedopušten argument Republike Austrije koji se odnosi na izmjenu postojeće potpore i koji se temelji na povredi članka 1. točke (c) Uredbe br. 2015/1589, u vezi s člankom 4. stavkom 1. Uredbe br. 794/2004, s obzirom na to da taj argument nije iznesen pred Općim sudom (vidjeti u tom smislu presude od 19. srpnja 2012., *Alliance One International i Standard Commercial Tobacco/Komisija*, C-628/10 P i C-14/11 P, EU:C:2012:479, t. 111. i od 28. srpnja 2016., *Tomana i dr./Vijeće i Komisija*, C-330/15 P, neobjavljenu, EU:C:2016:601, t. 33.).
- 132 Usto, Republika Austrija u svojoj žalbi nije osporavala točku 266. pobijane presude, u kojoj je Opći sud podsjetio na to da se Komisijino odobrenje odnosilo samo na projekt onako kako joj je prijavljen i da svaka kasnija izmjena koja bi mogla utjecati na ocjenu spojivosti predmetnih mjera s unutarnjim tržištem treba biti predmet nove prijave.
- 133 Republika Austrija u tom kontekstu navodi točku 361. pobijane presude, u kojoj je Opći sud obrazložio odbijanje njezina argumenta u skladu s kojim dodatne potpore u korist elektrane Hinkley Point C mogu eventualno u budućnosti biti dodijeljene u obliku državnog jamstva. Međutim, zbog razloga koji je sličan onomu iz točke 103. ove presude, Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava time što je naveo da taj argument ne može dovesti u pitanje zakonitost sporne odluke te da ga se stoga ne može uzeti u obzir u okviru tužbe koja mu je podnesena jedini predmet koje je zahtjev za poništenje te odluke koja se odnosi na predmetne mjere.
- 134 Jednako tako, kao što je to utvrđeno u navedenoj točki 103., Opći sud odbio je – a da pritom nije počinio pogrešku koja se tiče prava – argument koji se temelji na neodredivosti troškova obrade i odlaganja nuklearnog otpada, navodeći u točki 355. pobijane presude, da se mjere potpore koje je Komisija proglasila spojivima odnose samo na ugovor za razliku, sporazum ministarstva i kreditno jamstvo te da se sporna odluka ne odnosi na eventualnu državnu potporu koju je Ujedinjena Kraljevina dodijelila kako bi pokrila troškove obrade i odlaganja tog otpada.
- 135 Naposljetku, kad je riječ o argumentu koji se odnosi na mjeru potpore u slučaju prijevremenog zatvaranja nuklearne elektrane Hinkley Point C i eventualnu prekomjernu naknadu, Republika Austrija ne tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je u točki 279. pobijane presude, nakon što je priznao da Komisija nije bila upoznata s točnim pravilima mehanizma naknade na dan donošenja sporne odluke, naveo da je Komisija u toj odluci samo odobrila projekt koji je prijavila Ujedinjena Kraljevina i da bi, pod pretpostavkom da Ujedinjena Kraljevina nakon te odluke odluči platiti naknadu koja premašuje iznos nužan za naknadu oduzimanja vlasništva, bila riječ o prednosti koja nije obuhvaćena navedenom odlukom i koju stoga treba prijaviti Komisiji.

136 Slijedi da je prvi dio petog žalbenog razloga djelomično nedopušten i djelomično neosnovan.

Drugi dio petog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

137 Republika Austrija, koju podupire Veliko Vojvodstvo Luksemburg, prigovara Općem sudu da je u točki 309. pobijane presude ostavio otvorenim pitanje je li Komisija trebala primijeniti Obavijest o jamstvima ograničavajući se samo na navod da su se kriteriji iz te obavijesti u svakom slučaju trebali poštovati.

138 Točka 4.2. Obavijesti o jamstvima u svakom slučaju propisuje da treba kvantificirati element potpore sadržan u dodijeljenom jamstvu odnosno prednost koja je na taj način pružena korisniku. Stoga je neshvatljiva ocjena Općeg suda u točki 300. pobijane presude u skladu s kojom kreditno jamstvo podliježe uobičajenim tržišnim uvjetima. Opći sud odstupio je od sudske prakse koja se odnosi na danu prednost u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

139 Republika Austrija također upućuje na točke 3.2. i 4.1. Obavijesti o jamstvima, na temelju kojih, u slučaju pojedinačnih jamstava, Komisija treba provjeriti nalazi li se zajmoprimac u financijskim poteškoćama u smislu Smjernica Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzeća u teškoćama (SL 2004., C 244, str. 2.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 3., str. 121.; u daljnjem tekstu: Smjernice o poduzećima u teškoćama). Budući da u ovom slučaju uvjeti usklađenosti s tim smjernicama nisu ispunjeni, Komisija kreditno jamstvo nije mogla proglasiti spojivim s unutarnjim tržištem. Umjesto da utvrdi tu pogrešku, Opći sud je u točki 338. pobijane presude prebacio teret dokazivanja navodeći da Republika Austrija i Veliko Vojvodstvo Luksemburg nisu naveli u kojoj je mjeri društvo EDF imalo financijske teškoće.

140 Osim određivanja elementa potpore, Obavijest o jamstvima u točki 4.1.b predviđa da se državno jamstvo mora odnositi na određeni maksimalni iznos i biti vremenski ograničeno. Pobijana presuda također sadržava pogrešku koja se tiče prava u tom pogledu.

141 Komisija smatra da je taj dio nedopušten jer se njime ne omogućuje shvaćanje toga u kojem je dijelu Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava koje mogu dovesti do ukidanja pobijane presude.

142 U svakom slučaju, Komisija, Francuska Republika, Mađarska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina smatraju da je taj dio neosnovan.

– Ocjena Suda

143 Valja navesti da je u točki 309. pobijane presude Opći sud naveo da, „neovisno o pitanju je li Komisija u ovom slučaju bila dužna uzeti u obzir kriterije predviđene u Obavijesti o jamstvima, argumente Velikog Vojvodstva Luksemburga i Republike Austrije treba odbiti iz sljedećih razloga”. Ti su razlozi navedeni u točkama 310. do 349. pobijane presude, u kojima je Opći sud u svim točkama odgovorio na sve iznesene argumente kojima se nastojalo dokazati da Komisija nije postupila u skladu s tom obavijesti.

144 Međutim, od tih točaka, u žalbi se spominje samo točka 338. te presude, u kojoj je Opći sud naveo da se dokaznim elementima koje su podnijeli Republika Austrija i Veliko Vojvodstvo Luksemburg ne može dokazati da je EDF imao financijske teškoće u smislu točke 9. Smjernica o poduzećima u teškoćama te da, prema tome, valja odbiti argument tih država članica prema kojem je Komisija, zbog toga što je društvo EDF bilo poduzetnik u teškoćama, trebala smatrati da je element potpore iz kreditnog jamstva jednak iznosu koji je stvarno pokriven navedenim jamstvom.

- 145 Stoga je očito da je prvi argument Republike Austrije – u skladu s kojim Opći sud nije dao odgovor na pitanje je li Komisija trebala primijeniti Obavijest o jamstvima – neosnovan, s obzirom na to da je Opći sud ipak ispitao sve argumente koji se temelje na nepoštovanju te obavijesti te da se odgovori koje je dao na te argumente, uz iznimku onoga iz točke 338. pobijane presude, ne osporavaju.
- 146 U točki 300. pobijane presude, na koju se odnosi drugi argument Republike Austrije, Opći sud odbacio je argument te države članice u skladu s kojim je Komisija počinila pogrešku uzimajući u obzir učinke ugovora za razliku i sporazuma ministarstva prilikom ocjene rizika od neuspjeha projekta radi utvrđivanja odgovarajuće stope jamstva. U bitnome je naveo da se ništa ne protivi uzimanju u obzir tih učinaka jer predmetne mjere čine cjelinu i njihovi su učinci, osobito kretanje prihoda koje jamči ugovor za razliku, bili elementi relevantni za analizu vjerojatnosti rizika od neuspjeha projekta.
- 147 Međutim, valja utvrditi da se taj argument temelji na pogrešnom tumačenju pobijane presude jer se u njezinoj točki 300. ne navodi da kreditno jamstvo podliježe uobičajenim tržišnim uvjetima, unatoč uzimanju u obzir ugovora za razliku i sporazuma ministarstva.
- 148 Kad je riječ o trećem argumentu Republike Austrije – u skladu s kojim Opći sud nije utvrdio da je Komisija počinila pogrešku koja se tiče prava s obzirom na Obavijest o jamstvima koja nameće ispitivanje toga je li zajmoprimac u financijskim teškoćama u smislu Smjernica o poduzećima u teškoćama te je u tom pogledu prebacio teret dokazivanja iz točke 338. pobijane presude – valja navesti da se, s jedne strane, dijelovi te obavijesti na koje se poziva ta država članica odnose na postojanje državne potpore, a ne na ocjenu spojivosti potpore s unutarnjim tržištem.
- 149 S druge strane, u navedenoj točki 338. te presude, koja je jedina na koju se Republika Austrija poziva u prilog tom argumentu, samo se zaključuje ispitivanje tvrdnji Republike Austrije i Velikog Vojvodstva Luksemburg iz točaka 323. do 337. te presude u skladu s kojima dokazi koje su oni prvi put podnijeli tijekom postupka pred Općim sudom pokazuju da je društvo EDF imalo financijske teškoće. Međutim, budući da je nakon ocjene tih dokaza utvrdio da se njima ne može dokazati postojanje financijskih poteškoća društva EDF, u smislu točke 9. Smjernica o poduzećima u teškoćama, Opći sud nije prebacio teret dokazivanja, kao što to tvrdi Republika Austrija. Prema tome, taj je argument neosnovan.
- 150 Kad je riječ o posljednjem argumentu Republike Austrije, u skladu s kojim se državno jamstvo treba odnositi na određeni maksimalni iznos i biti vremenski ograničeno, valja navesti da je on nedopušten, u skladu sa sudskom praksom iz točke 91. ove presude, s obzirom na to da se u njemu precizno ne navode osporavani elementi iz presude ukidanje koje se traži.
- 151 Slijedi da je drugi dio petog žalbenog razloga dijelom nedopušten i dijelom neosnovan. Posljedično, peti žalbeni razlog treba odbiti.
- 152 S obzirom na sva prethodna razmatranja, žalbu valja odbiti.

Troškovi

- 153 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.
- 154 Budući da je u ovom slučaju Komisija podnijela zahtjev da Republika Austrija snosi troškove i da ona nije uspjela u svojem žalbenom zahtjevu, treba joj naložiti snošenje kako vlastitih tako i Komisijinih troškova u žalbenom postupku.

¹⁵⁵ Članak 140. stavak 1. Poslovnika, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, predviđa da države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Posljedično, Češka Republika, Francuska Republika, Veliko Vojvodstvo Luksemburg, Mađarska, Republika Poljska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina snosit će vlastite troškove.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) proglašava i presuđuje:

- 1. Žalba se odbija.**
- 2. Republici Austriji nalaže se da, uz vlastite troškove nastale u žalbenom postupku, snosi i troškove Europske komisije.**
- 3. Češka Republika, Francuska Republika, Veliko Vojvodstvo Luksemburg, Mađarska, Republika Poljska, Slovačka Republika i Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske snose vlastite troškove.**

Potpisi